

Ιδέες για τις συνελεύσεις της σχολικής τάξης

Οι ιδέες που ακολουθούν μπορεί να είναι χρήσιμες για μια **πιο δημιουργική οργάνωση των συνελεύσεων των μαθητικών κοινοτήτων**.

- Πρόκειται για ενδιαφέρουσες γενικές ιδέες για την οργάνωση των συνελεύσεων μιας σχολικής τάξης.
- Προέρχονται από το Εγχειρίδιο της Διεθνούς Αμνηστίας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το οποίο προτείνει δραστηριότητες και μεθόδους γύρω από τη διδασκαλία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο σχολείο.
- Μπορείτε να δείτε ολόκληρο το εγχειρίδιο: <http://nipiagogoi.gr/anthropina-dikaiomata.pdf>

Συνεδριάσεις της τάξης

Οι συνεδριάσεις της τάξης μπορούν να είναι ένα σημαντικό πρώτο βήμα για την τροποποίηση του περιβάλλοντος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο σχολείο. Στις επόμενες τρεις σελίδες παρουσιάζονται οδηγίες βήμα προς βήμα για την έναρξη των συνεδριάσεων. Το πιο σημαντικό πράγμα που πρέπει να θυμάστε όταν αρχίζετε τις συνεδριάσεις της τάξης είναι ότι θα χρειαστεί εξάσκηση προτού εσείς και η τάξη μάθετε βαθμιαία να απολαμβάνετε και να συμμετέχετε στις συνεδριάσεις. Μην αποθαρρύνεστε εάν η πρώτη προσπάθειά σας δεν στεφθεί με επιτυχία.

Οι συνεδριάσεις της τάξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να προγραμματιστούν τα επόμενα θέματα μελέτης, να επιλυθούν προβλήματα της τάξης, ή απλά να αποτελέσουν έναυσμα για τη λειτουργία της τάξης ως ομάδας. Ένα θετικό αποτέλεσμα της συνεδρίασης είναι ότι βοηθά τα παιδιά να συμμετέχουν, κάτι που συνιστά μια ζωτικής σημασίας δεξιότητα για την προστασία και υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παρακάτω υπάρχει ένας κατάλογος τύπων συνεδρίασης της τάξης. Οι ερωτήσεις οι οποίες συνοδεύουν κάθε τύπο μπορούν να γίνουν από τον δάσκαλο προκειμένου να συμμετέχουν οι μαθητές. Ωστόσο, για να είναι αποτελεσματικές, οι συνεδριάσεις της τάξης πρέπει να είναι ο χώρος εκείνος όπου οι μαθητές θα αισθάνονται ασφαλείς για να μοιραστούν τα συναισθήματά τους. Για να τους ενθαρρύνετε, μια καλή ιδέα είναι να μην τους πιέζετε να μιλήσουν εάν δεν θέλουν – σεβαστείτε το δικαίωμά τους να μένουν σιωπηλοί όταν το επιθυμούν. Θα είναι τότε πιθανότερο να μιλήσουν σε επόμενη συνεδρίαση.

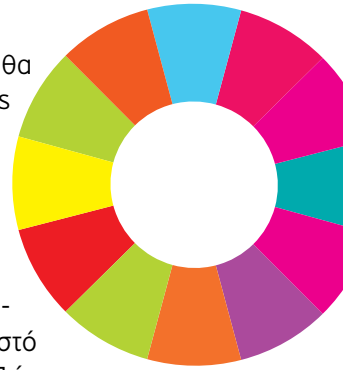
Προσαρμόστε τις ιδέες στις επόμενες σελίδες έτσι ώστε να ταιριάζουν στην ηλικία των μαθητών σας.

Τύποι Συνεδρίασης της Τάξης

- Συνεδρίαση Καλών Ειδήσεων: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Ποιος έχει να μοιραστεί μαζί μας καλά νέα»;
- Κύκλος: Πηγαίνετε γύρω από τον κύκλο χρησιμοποιώντας μια από τις «προτάσεις-εκκινητές» που είναι παρακάτω. Ο καθένας μπορεί να επιλέξει να μιλήσει ή να σιωπήσει. Αφότου ο καθένας είχε μια ευκαιρία να μιλήσει, ο δάσκαλος μπορεί να αξιοποιήσει τη συμβολή κάποιων μαθητών ως αφετηρία για συζήτηση. Μερικά δείγματα προτάσεων-εκκινητών είναι:
 - «Κάτι που μου αρέσει σ' αυτή την τάξη...»
 - «Κάτι που νομίζω πως θα έκανε την τάξη μας καλύτερη...»
 - «Μια απόφαση που νομίζω ότι πρέπει να πάρουμε...»
 - «Αναρωτιέμαι γιατί...»
 - «Με ανησυχεί ότι...»
 - «Θα ήθελα...»
- Ώρα Φιλοφρονήσεων: Επιλέγονται ένα ή δύο παιδιά, παίρνοντας ένα παιδί κάθε φορά, ο δάσκαλος προσκαλεί τους συμμαθητές να πουν κάτι που τους αρέσει ή θαυμάζουν σε αυτό το πρόσωπο.
- Συνεδρίαση Στοχοθεσίας: Συζητήστε τους στόχους για το πρωί, για την υπόλοιπη ημέρα, για την εβδομάδα, για ένα μέρος του Προγράμματος Σπουδών, για το ακαδημαϊκό έτος.
- Συνεδρίαση Θέσπισης Κανόνων: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Ποιους κανόνες χρειαζόμαστε για την τάξη μας;» –«Για να πάμε στο γυμναστήριο;» –«Για να πάμε στο ζωολογικό κήπο;»
- Συνεδρίαση Αξιολόγησης Κανόνων: Βάλτε τους μαθητές να γράψουν σχετικά, και κατόπιν συζητήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις: «Τι είναι οι σχολικοί κανόνες; Γιατί τους έχουμε; Είναι καλοί οι κανόνες; Εάν θα μπορούσατε να αλλάξετε ένα κανόνα, ποιος θα ήταν αυτός...; Χρειάζονται αλλαγή κάποιοι απ' τους κανόνες της τάξης μας έτσι ώστε να τους κάνουμε να λειτουργούν καλύτερα;»
- Αξιολόγηση: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Τι μάθατε από αυτή τη δραστηριότητα (ενότητα, πρότζεκτ, βιβλίο);».
- Παρουσίαση Μαθητών: Ένας ή δύο μαθητές παρουσιάζουν ένα μέρος της εργασίας τους, όπως ένα πρότζεκτ ή μια ιστορία.
- Προβλήματα
 - Ατομικά προβλήματα: «Ποιος έχει ένα πρόβλημα που ίσως θα μπορούσαμε να τον βοηθήσουμε να το λύσει;»
 - Ομαδικά προβλήματα: «Τι αποτελεί πρόβλημα της τάξης για το οποίο πρέπει να μιλήσουμε;»
 - Παράπονα και συστάσεις: Μπορείτε να κάνετε ένα παράπονο για ένα πρόβλημα, αλλά πρέπει να κάνετε και μια σύσταση για τη διόρθωσή του.
 - Συνεδρίαση Δικαιοσύνης: «Πώς μπορούμε να λύσουμε αυτή τη σύγκρουση με ένα τρόπο που να είναι δίκαιος σε όλους;»
 - Ακαδημαϊκά ζητήματα: Εδώ κάντε ερωτήσεις όπως «Γιατί νομίζετε ότι πρέπει να το μελετήσετε αυτό;» «Τι θα σας βοηθούσε να βελτιώσετε τις εργασίες σας στο σπίτι;» «Τι θα σας βοηθούσε να τα πάτε καλύτερα στο επόμενο τεστ;» «Πώς θα μπορούσατε να έχετε πάει καλύτερα στο τελευταίο τεστ;»

- Συνεδρίαση Βελτίωσης της Τάξης: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Ποιες αλλαγές θα έκαναν την τάξη μας καλύτερη;» Δυνατότητες: μεταβολή της φυσικής διευσθέτησης της τάξης, νέοι τρόποι εργασίας από κοινού, νέα παιχνίδια μάθησης, κ.λπ.
- Μετά τη συνεδρίαση: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Τι αποτελέσματα έχει η λύση. Αλλαγή που συμφωνήσαμε σχετικά με την εργασία; Μπορούμε να την κάνουμε να λειτουργήσει καλύτερα;»
- Συνεδρίαση Εννοιών: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Τι είναι φίλος;» «Πώς αποκτούμε φίλους;» «Τι είναι συνείδηση; Πώς σας βοηθάει;» «Τι είναι ψέμα; Είναι ποτέ σωστό να λέμε ψέματα;» «Τι είναι εμπιστοσύνη; Γιατί είναι σημαντική;» «Τι είναι θάρρος; Πώς οι άνθρωποι το δείχνουν;»
- Κουτί Προτάσεων/Επιχειρησιακό Κουτί της Τάξης: Οποιοδήποτε κατάλληλο θέμα έχουν προτείνει οι μαθητές για συζήτηση.
- Συνεδρίαση για τις συνεδριάσεις: Εδώ, κάντε ερωτήσεις όπως «Τι σας άρεσε στις συνεδριάσεις της τάξης μας; Τι δεν σας αρέσει; Τι πετύχαμε; Πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τις συνεδριάσεις μας;».

Οι καλές συνεδριάσεις της τάξης μπορούν να είναι ισχυρό εργαλείο το οποίο θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε για να πείσετε τον διευθυντή σας ότι ολόκληρο το σχολείο θα ωφελούνταν από μια σχολική συνεδρίαση ή ένα σχολικό συμβούλιο. Στο σχολικό συμβούλιο, εκλεγμένοι εκπρόσωποι από κάθε τάξη θα μπορούσαν να συναντηθούν με το προσωπικό για να δώσουν συμβουλές/ιδέες πάνω σε πραγματικά σχολικά προβλήματα. Εάν οι εκπρόσωποι είναι υποχρεωμένοι να αντιπροσωπεύουν απόψεις της τάξης τους (τις οποίες μπορούν να ανακαλύψουν στις συνεδριάσεις της τάξης τους), το σχολικό συμβούλιο μπορεί να είναι ένα πραγματικά δημοκρατικό μοντέλο [πρότυπο] το οποίο θα προετοιμάσει τους μαθητές για τη συμμετοχή σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Μια σαφής δομή για τις συνεδριάσεις θα συμβάλει στην επιτυχία τους. Παρακάτω είναι ένα προτεινόμενο μοντέλο, το οποίο μπορείτε να προσαρμόσετε στη δική σας κατάσταση.

Ιδέες για ένα μοντέλο συνεδρίασης τάξης:

- Κύκλος: Σχηματίστε έναν καλό κύκλο και ζητήστε από τους μαθητές να είναι ήσυχτοι.
- Ορίστε την ημερήσια διάταξη: Δηλώστε το σκοπό της συνεδρίασης και τα διάφορα θέματα προς συζήτηση.
- Ορίστε τους κανόνες: Θεσπίστε ή αναθεωρήστε κανόνες για «καλή συζήτηση και ακρόαση».
- Χωρίστε την τάξη σε ζευγάρια
- Θέστε το πρόβλημα ή την ερώτηση: Για παράδειγμα, «αρκετοί άνθρωποι έχουν πει πως ανταλλάσσονται πολλοί χαρακτηρισμοί στο προαύλιο. Π.χ. «Εβραίε», «Γύφτε». Τι μπορούμε να κάνουμε για να το επιλύσουμε;».
- Συζήτηση συνεργατών: Βάλτε τους συνεργάτες [παρτενέρ] να μοιραστούν τις σκέψεις τους ο ένας με τον άλλο (3 έως 5 λεπτά), κάντε τον γύρο της τάξης και βοηθήστε όσα παιδιά καθυστερούν να αλληλεπιδράσουν.

- Σήμα για ησυχία: Καθιερώστε ένα σήμα για την παύση της συζήτησης στα ζευγάρια και ετοιμαστείτε για να αρχίσει η συζήτηση με όλη την ομάδα.
- Συζήτηση με όλη την ομάδα: Προσκαλέστε μερικά ζεύγη μαθητών να μοιραστούν τις ιδέες τους με την ομάδα, ενθαρρύνετε τις αντιδράσεις σ' αυτές τις ιδέες, κάντε επιπρόσθετες ερωτήσεις, εάν κριθεί απαραίτητο, καταλήξτε σε συμφωνία και καταγράψτε την. Σχεδιάστε τι θα κάνετε και ορίστε χρόνο για μια επακόλουθη συνεδρίαση.
- Κλείστε τη συνεδρίαση: Εδώ, μπορείτε να πάρετε με τη σειρά τα παιδιά για τελικά σχόλια, συνοψίστε τι συνέβη, ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν τι θυμούνται περισσότερο από τη συνεδρίαση, ή αξιολογήστε την.

Όταν η τάξη έχει συνηθίσει να συνεδριάζει, οι μαθητές από μόνοι τους μπορούν να αναλάβουν την ευθύνη για τις συνεδριάσεις. Για παράδειγμα, με το να αναλάβουν εκ περιτροπής να καθοδηγούν τις συνεδριάσεις, να συνοψίζουν τι έχει ειπωθεί από τους άλλους ή με το να κρατούν σημειώσεις από τα συμπεράσματα που συνάγονται.

Μια άλλη χρήσιμη συμβουλή η οποία αυξάνει τη συμμετοχή των μαθητών στη συνεδρίαση, είναι να υποβληθεί στους μαθητές μια ερώτηση και να τους δοθεί χρόνος να σημειώσουν τη δική τους απάντηση προτού τους ζητηθεί να τη μοιραστούν με την ομάδα.

Θέματα για σκέψη:

Πολλοί δάσκαλοι έχουν βρει ότι η εποπτεία και στη συνέχεια η αλλαγή της δικής τους συμπεριφοράς ήταν ένα σημαντικό βήμα στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην τάξη τους. Για να βοηθηθείτε, μπορείτε να κάνετε στον εαυτό σας τις ακόλουθες ερωτήσεις, ή να τις συζητήσετε με συναδέλφους. Ίσως να είναι χρήσιμο να εξετάσετε αυτές τις ερωτήσεις για μια εβδομάδα, ή περίπου τόσο, κατά τη διάρκεια της οποίας παρακολουθείτε τη δική σας συμπεριφορά στην τάξη και σκέφτεστε τρόπους με τους οποίους αυτή μπορεί να βελτιωθεί.

- Αντιμετωπίζετε όλους τους μαθητές ως οντότητες; Τους προσφωνείτε με τα δικά τους μικρά ονόματα; Εάν ναι, φροντίζετε να λέτε το όνομα σωστά;
- Χρησιμοποιείτε την οπτική επαφή και το άγγιγμα για να επιβεβαιώσετε τους μαθητές για την προσοχή και το ενδιαφέρον σας;
- Ζητάτε συγγνώμη όταν κάνετε λάθος;
- Επιτρέπετε στους μαθητές να παίρνουν σημαντικές αποφάσεις; Για παράδειγμα σχετικά με το τι θα κάνουν μετά, τι βιβλία θα διαβάσουν, πού θα γευματίσουν;
- Ενθαρρύνετε καλές συνήθειες ακρόασης; Για παράδειγμα, ηρεμείτε την τάξη με διακριτικό τρόπο ή βάζετε τις φωνές;
- Χαμογελάτε στην τάξη;
- Ανταμείβετε όλη την ομάδα για κάτι καλό που έχει γίνει από κοινού; Επαινείτε την συνεργασία, τη φροντίδα και την ηρεμία ή, μόνο την καλή ακαδημαϊκή εργασία;
- Χρησιμοποιείτε τη στοίχιση όταν δεν είναι απαραίτητη ή επιτρέπετε στους μαθητές να κινούνται κατά ομάδες;
- Χαρακτηρίζετε τους μαθητές ως καλούς και κακούς;
- Φοβάστε τη σύγχυση και τον θόρυβο, ακόμα και αν προκαλούνται από μαθητές που δουλεύουν σκληρά;